

MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM

v oblasti sociálně patologických jevů

školní rok 2017 - 2018

Základní škola a Mateřská kola, Chvalkovice, okres Náchod

Zpracovatel: Mgr. Marcela Horká

Realizátor: ZŠ a MŠ Chvalkovice, okres Náchod, ředitel školy Mgr. Markéta Ulrychová

Termín realizace programu: školní rok 2017 - 2018, plán je zpracován jako pokračující

Materiál připomínkovali: vedení školy, učitelé VOZ, třídní učitelé

Úvod

Minimální preventivní program je určen pro žáky, jejich rodiče, pedagogické i nepedagogické pracovníky školy, pro širokou veřejnost.

Charakteristika školy

Naše škola se nachází v okrese Náchod. Tvoří ji první i druhý stupeň. Její součástí je mateřská škola, která sídlí ve Velké Bukovině V současné době navštěvuje školu 121 žáků. Vyskolení pedagogové poskytují odbornou péči žákům se specifickými poruchami učení.

Cíle MPP jsou především v

- poskytování informací o problematice prevence sociálně patologických jevů
- výchově ke zdravému životnímu stylu, podněcování žáků k uvědomění si zodpovědnosti za jejich zdraví a za životní prostředí,
- vytváření životních postojů a kvalitního žebříčku hodnot s důrazem na život bez drog, násilného, xenofobního a diskriminačního chování,
- rozvoji a podpoře sociálních kompetencí, posilování duševní odolnosti vůči stresu a negativním zážitkům,
- minimalizaci výskytu sociálně patologických jevů,
- vytváření nestresujícího prostředí pro přijetí jakéhokoliv žáka,
- vytváření pozitivní motivace pro zapojení všech žáků do školních i mimoškolních aktivit,
- nabízení účasti všem žákům na školních i mimoškolních aktivitách,
- nabízení možností, jak se samostatně rozhodovat a jak hledat pomoc.

1. Krátkodobé cíle – spočívají ve zmapování potřeb primární prevence a ve vlastní realizaci specifické i nspecifické primární prevence (viz výše) a v posilování vztahů mezi jednotlivými žáky.
2. Střednědobé cíle – zahrnují především snahu o větší zapojení rodičů do dění školy, tvorbu vlastních projektů.
3. Dlouhodobé cíle – patří mezi ně především výchova ke zdravému životnímu stylu, rozvoj a podpora sociálních kompetencí, další vzdělávání pedagogických pracovníků školy.

Cílové skupiny

- jsou jimi všichni žáci ZŠ,
- zvláště je třeba se zaměřit na:
 - děti se zdravotními problémy,
 - žáky se specifickými vzdělávacími potřebami,
 - žáky, kteří vykazují rizikové chování
 - žáky s poruchami chování

Zásady prevence spočívají v

- v individuální práci s každou třídou,
- aktivním zapojení třídního učitele,
- kvalitně zpracovaném školním řádu

Formy prevence jsou:

- úzká spolupráce mezi rodiči, žáky a školou,
- poradenská činnost,
- odhalování specifických poruch učení a chování a následná náprava,
- vzdělávání v oblasti zdravého životního stylu,
- vyhranění negativního vztahu k návykovým látkám,
- nabídka školních i mimoškolních aktivit.

Realizace MPP

- Preventivní strategie v jednotlivých ročnících je obsažena v ŠVP.
- Všichni pracovníci školy se budou snažit, aby u žáků docházelo k postupnému zvyšování sociálních kompetencí, a budou podporovat rozvoj jejich komunikačních dovedností.
- Škola se bude snažit o vytvoření pozitivního sociálního klimatu, o jejich výchovu k zodpovědnosti za své zdraví a zdravý životní styl a snížení výskytu rizikových projevů v chování žáků nabídkou volnočasových aktivit - výukou nepovinných předmětů a zájmových útvarů
- Ve školním roce budou po zkušenostech z minulých let zorganizovány projektové dny, např. Den Země
- Žáci budou besedovat s odborníky z různých poraden, plnit program primární prevence. V průběhu celého roku budou žákům nabízeny další aktivity dle aktuálních potřeb a nabídek institucí, se kterými spolupracujeme.
- Škola je dohodnuta na spolupráci s Policií ČR, jejíž pracovníci budou docházet do školy, monitorovat v ní situaci a pořádat besedy s žáky.
- Školní řád je rovněž vnímán jako nástroj prevence.
- Učitelé budou v jednotlivých předmětech své žáky vést k samostatnosti, toleranci a zodpovědnosti. Budou je učit spolupráci a vhodné komunikaci.
- Všichni žáci, pedagogičtí i nepedagogičtí pracovníci naší školy jsou seznámeni s pravidly první pomoci. Lékárnička je umístěna ve sborovně.

- Problematika různých rizikových projevů chování a reakce na ně bude průběžně zařazována především na třídnické hodiny a do hodin předmětů VOZ (výchova k občanství), Př (přírodověda i přírodopis), prvouka, CH (chemie), VV (výtvarná výchova), TV (tělesná výchova) a příbuzných předmětů.
- Škola bude využívat programů pro boj s šikanou a dalšími rizikovými jevy.

Rámcový časový harmonogram (bude doplňován průběžně)

- září:
- říjen:
- listopad:
- prosinec:
- leden:
- únor:
- březen:
- duben:
- květen:
- červen:

Preventivní strategie na prvním stupni:

- zdraví (kouření, alkoholismus, návykové látky, environmentální výchova),
- mezilidské vztahy (společná tvorba pravidel soužití mezi žáky a učiteli, nácvik řešení problémů, komunikace a diskuze, všímání si jednotlivých odlišností mezi žáky a jejich kladné přijímání, přijímání, uvědomování si vlastní osobnosti),
- dopravní výchova

Preventivní strategie na druhém stupni:

- zdraví (zdravý životní styl, stres, zvládání náročných situací, závislost, kouření a alkohol)
- mezilidské vztahy (vzájemné poznávání jedinců v nově utvořených kolektivech, následná tvorba pravidel a bezpečného prostředí, vhodné chování a komunikace, rozvoj schopnosti komunikovat a diskutovat, partnerství a sexualita, posílení osobnosti, rasismus)
- právo

Metody hodnocení efektivity jednotlivých programů

Žáci se budou moci k jednotlivým programům vyjádřit v dotaznících nebo ústně. Shrnutí a následné reflexe proběhnou v běžných vyučovacích hodinách a na hodinách třídnických.

Úkoly jednotlivých pracovníků školy, zapojení žáků a zaměstnanců do MPP

- Ředitel školy - má odpovědnost za podporu, vytváření a realizaci programu, sleduje jeho efektivitu, v případě potřeby svolává výchovné komise.
- Výchovná poradkyně – poskytuje poradenství při řešení školního neúspěchu, výukových problémů, volbě povolání a dalšího vzdělávání žáků, spolu s třídními učiteli a asistenty se podílí na tvorbě individuálních vzdělávacích plánů a připravuje podmínky pro integraci jednotlivých žáků, navrhuje řediteli školy svolávání výchovných komisí, konzultuje problémy s odbornými pracovišti (SPC, PPP).
- Školní metodická prevence - koordinuje přípravy a realizace programů, komunikuje s žáky, rodiči, ostatními pracovníky školy (především s třídními učiteli), odkazuje na další odborníky, monitoruje žáky s poruchou chování a emocí, zaměřuje se na zachycování varovných signálů souvisejících s problematikou rizikových projevů chování, účastní se výchovných komisí,

spolupracuje s organizacemi v oblasti primární prevence, dokumentuje průběh a hodnotí realizaci preventivní strategie.

- Pedagogický sbor - jednotliví učitelé začleňují preventivní témata do výuky jednotlivých předmětů (viz ŠVP), jednotlivé problémy a nejasnosti z oblasti prevence rizikových projevů chování konzultují s metodičkou prevence, výchovnou poradkyní a vedením školy.
- Třídní učitelé – hrají stěžejní úlohu při naplňování MPP, mapují vztahy ve své třídě, vhodnými aktivitami navozují zdravé prostředí v kolektivu, konzultují a úzce spolupracují s metodičkou prevence, výchovnou poradkyní, vedením, ostatními pracovníky školy a rodiči, seznámí žáky s MPP, podílí se na léčbě vztahů v kolektivech, ve kterých se vyskytla šikana, důsledně postihují (navrhují postihy) v případě porušení školního řádu, komunikují s rodiči nejen prostřednictvím třídních schůzek.
- Žáci – podílejí se na přípravě a realizaci programu, jsou seznámeni s MPP, vědí, kde hledat pomoc, na koho se obrátit.

Spolupráce s institucemi

- Pedagogicko-psychologická poradna a Speciální pedagogické centrum
- Policie ČR
- Preventivní skupina městské policie
- Úřad práce
- Okresní metodik prevence
- OSPOD

Spolupráce s rodiči

- Škola bude spolupracovat s rodiči v oblasti zdravého životního stylu dětí a v oblasti prevence. Tato problematika bude pravidelně zařazována také na program třídních schůzek s rodiči. Rodičům zde budou nabízeny propagační materiály týkající se především oblasti drogové prevence a šikany, bude jim sdělen postup školy v případě problémů žáků s drogami. Rovněž zde budou seznámeni s MPP, který je součástí ŠVP, a školním řádem.
- Rodiče budou informováni prostřednictvím webových stránek, školního časopisu Poškolák a na třídních schůzkách. Důležité informace se dozvědí i v žakovských knížkách, každý zákonný zástupce rovněž vlastní školní řád.
- Rodiče si mohou kdykoli domluvit konzultaci s metodičkou prevence a výchovnou poradkyní. Po předcházející domluvě je možná schůzka s kterýmkoliv z pedagogických pracovníků naší školy.
- Výchovná opatření jsou rodičům sdělována písemně.

Metodické a učební materiály a literatura

Řekni drogám ne! (3 díly), Oči hadů (3 díly), Abeceda lidské sexuality (4 díly), Drogová problematika, Sexuální výchova, sada učebnic o sociálně patologických jevech

Kontaktní místo ve škole a informační nástěnka, další aktivity:

1. Metodik prevence je připraven vyslechnout jakékoli potíže dětí a řešit je.
2. Informační nástěnky pro žáky a rodiče (v prvním patře vedle ředitelny).
3. Preventivní tým – metodička prevence a výchovná poradkyně spolu s vedením školy úzce spolupracují při řešení výskytu šikany, individuálně doporučují další postupy.

Síť organizací a služeb poskytujících odbornou pomoc, internetové odkazy a poradny

1. Drogy, alkohol, kouření, gambling:

- Krizové a protidrogové centrum pro děti a mládež, Svitavy
- RIAPS – ambulance pro léčbu závislostí, Hradec Králové
- Kontaktní a protidrogové centrum AD

telefon: 466 510 160

Pardubice, Jungmannova 2550

- SALINGER o.s.

telefon: 495 267 249

nízkoprahové centrum pro děti a mládež

Hradec Králové, Selicharova 1420

aj.

2. Psychiatrické léčebny a krizová centra:

- Psychiatrická klinika Fakultní nemocnice Hradec Králové
a Lékařská fakulta Univerzity Karlovy Hradec Králové
- Lubor Bořek

Cílem sdružení je pomáhat občanům trpícím závislostí na alkoholu

Police nad Metují, Gagarinova 293

- Oblastní charita Hradec Králové
Pomoc osobám ohroženým domácím násilím

Hradec Králové, Velké náměstí 34/4

aj.

3. Internetové odkazy a poradny:

- www.adiktologie.cz
- www.atlinka.cz (anonymní linka pomoci)
- www.bkb.cz (znásilnění, pohlavní zneužívání, domácí násilí, oběti a svědci trestných činů, přeapadení)
- www.dds.winet.cz (děti, volný čas, drogy)
- www.detskaprava.cz
- www.donalinka.cz (pomoc osobám ohroženým domácím násilím)
- www.drogovaporadna.cz
- www.minimalizacesikany.cz
- www.modralinka.cz
- www.nasedite.cz
- www.odrogach.cz
- www.koordona.cz (koalice neziskových organizací proti domácímu násilí)
- www.plbohnice.cz/nespor (závislosti)
- www.podaneruce.cz
- www.poradenskecentrum.cz
- www.prestantekourit.cz
- www.sikana.cz
- www.spondea.cz (krizové centrum)

Ve Chvalkovicích, 4. 9. 2017, Mgr. Marcela Horká